

Snowboard, of hoe het loc zijn Winterspelen jong wil houden



De Morgen - 16 Feb. 2006

Page 20

De strijd van de puistenkopjes Het halfpijpen hebben we gehad, voor jongens én voor meisjes. Shaun White en Hannah Teter zijn de olympische kampioenen. Ze zijn negentien en achttien, wonen aan de Stille Oceaan en vinden alles 'awesome'. Vandaag is het de beurt aan de nieuwste discipline op de Spelen, ...

De strijd van de puistenkopjes

Het halfpijpen hebben we gehad, voor jongens én voor meisjes. Shaun White en Hannah Teter zijn de olympische kampioenen. Ze zijn negentien en achttien, wonen aan de Stille Oceaan en vinden alles 'awesome'. Vandaag is het de beurt aan de nieuwste discipline op de Spelen, de afvallingsrace snowboardcross of SBX, een computerspelletje maar dan in het echt.

Turijn / Bardonnecchia

Van onze verslaggever

Hans Vandeweghe

Halfpipe en reuzenslalom op een snowboard deden hun intrede op de Olympische Spelen in Nagano in 1998. Dat waren niet de meest gelukkige Spelen wat de introductie van nieuwe sporten betreft. Ook de historische vergissing curling verscheen toen op het programma. Die waren zes keer demonstratiesport geweest, maar niemand behalve de curlers die daarom treurde. Toch werd darts on ice ineens een sport.

Snowboard had meer fans. Omgekeerd hadden de Olympische Spelen geen fans in het snowboardwereldje. Die subcultuur had al de eigen X Games. Snowboard was ook nooit demonstratiesport en vroeg daar helemaal niet om. Toch verscheen de sport meteen op het olympisch programma, terwijl ze amper elf jaar georganiseerd bestond. In 1987 werd een eerste World Cupcircuit opgezet door de International Snowboarding Federation (ISF), een soort bond die door de boarders zelf werd beheerd.

In een poging het antieke winterprogramma van wat zuurstof te voorzien had het Internationaal Olympisch Comité (IOC) zijn blik laten vallen op die nieuwe sport. De internationale skibond FIS vond dat geen goed idee en voelde zich bedreigd, ook omdat skiën tussen 1988 en 1995 zware klappen kreeg in de recreatieve sfeer.

De FIS opende flink tegen haar zin in 1994 een snowboardfiliaal en begon een eigen competitie te organiseren. De ISF lachte dat initiatief weg en vroeg zelf lidmaatschap aan bij het IOC. Daar kreeg het te horen dat er maar één skifederatie was en dat ze zich tot de FIS moest wenden.

De snowboarders waren furieus over de gijzeling van hun sport, maar de top-Europeanen gingen snel overstag toen hen de olympische wortel werd voorgehouden. Tegenwoordig is de Europese FIS-Tour lucratiever dan de Amerikaanse ISF-organisatie, maar de betere Amerikanen blijven de originele alternatieve bond trouw. Voor elke Spelen wordt een deal uitgevogeld tussen de twee bonden en het IOC om de deelnemers aan te duiden.

Snowboarders en skiërs, geen sneeuwsporten die elkaar zo bijten als die twee. Skiërs hebben doorgaans een hekel aan snowboarders wegens te snel, te ongecontroleerd, te veel midden op de piste liggend en als het te steil wordt de piste verknoeiend. In Nagano werd het snowboarden gehouden op Mount Yakebitai, nota bene een skicomplex waar behalve tijdens die Spelen snowboarders verjaagd worden.

De subcultuur van de skaters is sinds 1998 duidelijk merkbaar in het olympisch dorp. Een puistenkopje met baggy jeans, lange haren, rare muts, blik op ver voorbij oneindig en eeuwig sloffend, wees er maar zeker van dat het een snowboarder is. Gouden medaillewinnaars als Shaun White staan haaks op wat het IOC in gedachten had en nog steeds heeft bij een atleet. Uiteraard ging het op de persconferentie na het halfpijpen over de vergelijking tussen de Olympische Spelen en de X Games. Die laatste vond Shaun White meer 'amazing' en 'awesome' dan de Spelen zelf. "Omdat je bij de X Games punten krijgt van juryleden die zelf de sport beoefenen." Zijn boodschap bevatte ook nog een horrorscenario. "Ik zou graag goud winnen op de Zomerspelen met skateboarden. Waarom maken ze dat niet eens olympisch?"

De lifestyle van snowboarders was al van in het begin een punt van discussie en zal dat altijd wel blijven. Van snowboarders is bekend dat ze zich tot geestesverruimende middelen durven te wenden om 'in the zone' te komen. Toen de sport in Nagano olympisch werd, verschenen lange verhalen in de gespecialiseerde bladen over de dopingreglementering van het IOC en dat het toch oppassen was voor de controles op alcohol en marihuana, maar dat een veroordeling 'pretty unlikely' was. De eerste winnaar in Nagano werd gevierd in de

reuzenslalom. Zijn naam was Ross Rebagliati uit Canada. Drie dagen na de competitie meldde het IOC dat hij positief had getest op... THC, het actieve bestanddeel van marihuana.

Rebagliati zei dat hij op zijn afscheidsparty te dicht in de buurt van een blowende medemens had vertoefd, maar werd niet geloofd. Hij moest eerst zijn medaille teruggeven, weigerde dat, werd toen een hele dag ondervraagd door de Japanse politie en kreeg daarna zijn medaille terug die hij nooit had afgegeven. Het IOC wilde er blijkbaar alles doen om de puistenkopjes te behouden.

In een poging een beetje mee te zijn met de tijd en de X Games wind uit te zeilen te nemen, besloot het IOC later ook tot de introductie van de discipline snowboardcross, ook wel eens SBX geheten. Vandaag beleeft die sport zijn olympische doop. Vier snowboarders tegelijk nemen de start en racen om ter snelst naar beneden. Er zijn acht series, telkens gaan de eerste twee door naar de kwart-, halve- en uiteindelijk de finales. Contact is toegelaten, maar opzettelijk duwen niet. Snowboard cross is alvast meer sport dan de stijloefening halfpijpen. De olympisch broadcasters beloven mooie beelden.

Hans Vandeweghe

Copyright © 2012 De Persgroep Publishing. All rights reserved